

„Zöldebbre” nevel a Grund Iskola

Februárban lesz egy éve, hogy megalakult a Grund Community Egyesület Nagyváradon, amelynek fő célkitűzése és tevékenysége az oktatás, nevelés. Épp ezért is nyitotta meg kapuit a gyerekek és szülők előtt a Grund School.

A Grund Iskola már 2019 augusztusától számos gyerektábort, szülői klubot, tavaly októbertől pedig napi iskola utáni foglalkozásokat (after school) szervezett, amennyire csak hagyták a járványügyi intézkedések. Ezeknek a programoknak legtöbbször a Posticum kulturális központ tanyája adott otthont, ezt később a Grund School rendelkezésére is bocsátották folyamatos használatra. A felajánlás pedig tökéletesen kiegészítette a Grund oktatás-nevelésről alkotott elképzeléseit, amelyek szerint a tevékenységek alapja az élménypedagógia kell hogy legyen, ennek első és legfontosabb lépése pedig a tapasztalni hagyás, a biztonságos, de kihívásokkal teli – ha lehet, természetközeli – környezet megteremtése. Ezekből a tapasztalatokból épül a Grundban a „tananyag”: rácsodálkozni a gilisztára eső után, megbeszélni, hogy az eső honnan érkezik, és hova tart, mit jelent a víz, és miért jó vigyázni rá, és hogyan tudunk vigyázni rá a Grund Schoolban.

A tó kiásása

Erre az utóbbi kérdésre az egyesület és az iskola egy pályázati megvalósítással felelt. A Kaufland Romania Act for Tomorrow Egyesületen keresztül kivitelezett Start ONG pályázatának köszönhetően a tanyán víztakarékossági rendszereket épített a Grund szakemberek, szülők és gyerekek bevonásával. A tanya így két komposztvéccével, egy szürkevíz-ülepítő tóval és két mikroszkóppal gazdagodott.

Ahol emberi tevékenység van, ott vízhasználat is van: a tanyán a táborok és az iskola utáni programok idején is van kézmosás, fő-

Az ülepítő tó télen

Mérések a tó kiásása előtt

zés, mosogatás és egyebek. Az ezekből származó enyhén szennyezett víz vagy szűrkevíz eddig az épületek mögötti akácligetbe távozott, kisebb-nagyobb habos tócsákat képezve. Ennek megszüntetésére tervezték meg és kiviteleztek az ülepítő tavat a Grund munkatársai és a szülők, majd építették ki az egyszerű csőrendszert és alakították ki a kibélelt, egyelőre lakatlan tavat. A tó kivételes állat- és növényvilágnak ad majd otthont – ezt fogják majd vizsgálni a gyerekek az ugyancsak a pályázat révén beszerzett mikroszkópokkal.

Van azonban olyan emberi tevékenység is, ami szükségszerű, de megoldható vízhasználat nélkül, ez pedig a végtermékeink ürítése. A mai ember számára az illemhely nem más, mint a rengeteg ivóvízzel működő vízöblítéssel végzett. Pedig ennek környezetbarátabbá tételére is vannak lehetőségek. Ezek közül a Grund Iskola a fűrészpóros véccét választotta, amely azon az elven működik, hogy a véccé-

A környezetbarát mellékhelyiség

be pottyantott kis- vagy nagydolog egy vederen gyűlik, általában fűrészpórral vagy faforgáccsal betakarva. A vödört rendszeresen komposztálóba ürítik, s ott a hő- és/vagy gilisztakomposztálási folyamatok vagy az idő (legkevesebb két év) hatására lebomlik. Ennek a rendszernek a kiépítése nem egyszerű kézi vagy gépi munka volt, de a felnőttek pár nap alatt megoldották olyan napokon, amikor nem volt gyerek a tanyán, nehogy bajuk essen a kicsiknek. A gyerekek kíváncsisága, a folyamatos kérdezz-felelek és a felfedezések hozta felkiáltások a megvalósítás szerves részei voltak.

A munkálatok folyamatát a gyerekek is figyelemmel kísérték, mérőműszereket használtak: mérőszalagot, vízmértéket; a tavat vájó markológépet közelről megcsodálták, csavarról csavarra tanulmányozták; idővel megszokták, hogy véccézés után nyomógomb helyett fűrészpórral kell nyúlni, mert annyival több víz marad a tanyának, a mikroszkóp nyújtotta képek pedig végérvényesen lenyűgözték őket, miközben só, cukrot, pillangószárnyat vagy hajszálat vizsgáltak a tárgylemezen.

Így történt tehát, hogy a Grund School rendszeres látogatói ma már „zöldebben” gondolkodnak, tudatosabban tekergetik a vízcsapot, figyelik a talajban és levegőben megbúvó apró életeteket. Ezzel együtt pedig fenntartható, környezettudatos vízkörforgást hoztak létre a tanyán, hosszú távra tervezve – ahogyan nekünk is kellene –, óva természeti környezetünket.

Bíró Orsolya

Bepillantás a mikroszkopikus világba